

Razne stvari.

Naše slike. Oprvisliki: »Skupni zajutrek«, poroča gospod življenjepisec Jurija Šubica na str. 387. te številke. — Druga je slavnoznana Rafaelova slika: »La Visione d' Ezechiele.« »Nikdar ni slikal Rafael predmeta, ki bi se zdel manj primeren za slikarstvo, kakor »vizija Ecehijelova«, in nikdar ni ta prvak slikarjev zvršil kompozicije (sestave) z večjo veličastnostjo in preprostostjo«. Tako govori neki francoski ocenjevalec o tem divnem umotvoru. Predmet slike je povzet iz pripovedovanja preroka Ecehijela: Ko sem bil med ujetimi zraven reke Kobar, odprla so se nebesa in videl sem božje prikazni. In sem videl, in glej, vihar privrši od polnoči in velik oblak in poln ognja in svetloba okoli njega, in iz njega srede se je videla kakor leskeča ruda, to je iz srede ognja. In v sredi njega (oblaka) podoba štirih živalij, ki so se držale združene. Njih telo je imelo blesk safirjev. Vse štiri živali so imele spredaj obraz človekov, vse štiri na desni obraz levov, vse štiri na levi obraz volov, vse štiri zgoraj obraz orlov. Imele so tudi štiri peroti. Njih obrazi in njih peroti so se obračale navzgor. Vsaka izmed njih je šla pred svojim obličjem, kamor jih je gnal duh, in se niso obračale, kadar so hodile. Prikazalo se je tudi jedno kolo na tleh zraven živalij, katero je bilo videti, kakor čvaternato. Nad živalmi sem videl obnebje, bliščeče, kakor vledenec (kristal), poln plamenov in bliskov. Na obnebjū se je dvigal prestol in na njem podoba človekova. Ogenj mu je bil okrog glave in ga ovijal okrog pasa. Prestrašen sem padel na obličje. Slišal sem glas, ki mi je rekel: Človek, pojdi v mojem imenu k odpadlim otrokom izraelskim! — Tako blizu pripoveduje prerok, in ta predmet je porabil slikar. Izpustil je kolesa in prestol, segajoč do neba, ker bi bil vse težko spravil v sliko, a tem bolje in veličastneje je pokazal vse drugo. Težko je reči, kaj je narejeno bolje: ali mogočnost in lepota Božja, ali pa to, kar je okrog Njega in pod Njim. Nebo je naznanjeno s tem, da je velika množica kerubov okrog Boga, iz katerega izvira kakor iz luči, močna svetloba. Kdo ne občuduje obeh živalij spodaj, leva in vola, kdo ne zre strmeč v lepo podobo človekovo na desni Očetovi in ona dva ljubezniva angeljčka, ki podpirata roki Vsemogočnega? Da, to je umetnost na vrhuncu! — Dali smo skrbno narediti sliko po lepem francoskem jeklorezu in jo tudi lepo natisniti. Čitatelje le prosimo, da bi to divno in znamenito sliko, s katero smo jih hoteli iznenaditi, radi ogledovali in premišljevali. — Koper v Istriji. (str. 400.) Ker je g. pisatelj povesti »Očetova tajnost« tako mično opisal Koper, ni nam treba povedati nič drugega. — Japonska cesarica (str. 409) in Obraz iz Japonskega življenja (str. 416): obe sliki, kakor tudi slike iz štev. 7. pojasnimo v posebnem spisu. — Pogled na glavni del Idrije (str. 425) nam kaže središče Idrije. Posebno dobro se vidi najprej spodaj cerkev sv. Barbare, naprej ob glavnem trgu velika gostilna, kjer so razna društva

pod streho, potem krasno in veliko šolsko poslopje, nad vsemi drugimi pa mogočni grad. Vse štiri zgradbe lahko najde ogledovalec na sliki. Na desni strani tega dela se dviga hrib sv. Antona, na levi pa »Riže«, ki se pa ne vidi. Slika je narejena z nekoliko višave od južne strani. — Pij IX. v Petr. čolnici. (str. 432.) S to sliko želimo po svoje poslaviti I. slov. katoliški shod. Ni je treba še le razkladati. Dali smo jo prirediti po fotografskem posnetku.

Upamo, da bodo slike te številke cenjenim naročnikom posebno všeč. Vsaj želeli smo se nekoliko »pokazati« — uredništvo s tiskarno vred. Uredništvo je izbralo zanimive slike, za katere je potrosilo lepih denarjev, tiskarna pa se je potrudila, da napravi lep tisek, ki je pri slikah kolikor težak, toliko važen. Hotela pa se je tiskarna pokazati zato, ker je dobila nov, velik in izvrsten stroj, ki je bil našemu listu že jako potreben. Upamo, da bode odslej umetelni del tiska čitateljem še bolj ugajal, in se bode tiskarna še bolj odlikovala, nego doslej.

Glasbena in gledališka razstava na Dunaju. (Konec.) Urednik tega lista si je ogledal tudi sam dvakrat to razstavo in rad pritruje temu, kar je poročal gospod dunajski naš poročevalec. Zares velikanska strokovna razstava! Ne vem, ali je možno navesti kako stvar iz glasbe ali gledaliških predmetov, ki bi ne bila tukaj v raznih oblikah in v raznih oddelkih. Največji del, polovico razstavnega prostora zavzemata Avstrija in Nemčija; začenjata se na desni strani vhoda ter segata daleč na okrog. Dunaj ima poseben oddelek, nato pride Anglija, Francija; mnogo je razstavila Italija (razdeljena po posameznih mestih), Rusija podaja jako zanimive stvari iz gledališča, manj imata Španija in Belgija. Koliko glasbenih in gledaliških del, koliko slik in portretov, koliko instrumentov se vidi!

Ker je stavljena »rotunda« v okrogu, razprostrajo se razstavljeni predmeti v obkrajnih velikan-skih prostorih. Proti notranjščini rotunde pa se vidijo razni (10) gledališki odri, ki so narejeni po zgodovinski resnici. — Tako ima dovolj prilike za pouk oni, ki hoče spoznati zgodovino glasbe in gledališke umetnosti. Tudi izdelovalci glasbenih orodij so razstavili brez števila izdelkov. Kaj takega se dá pač narediti le v velikem svetovnem mestu, kakor je Dunaj. Le v takem mestu more biti dovolj zavednih ljudi, ki si hočejo ogledati razstavo takó posebne vrste.

Na južni strani je »etnografski oddelek«, mnogo predmetov, ki pojasnjujejo narodopisje. Dasi ni ta oddelek velik in ne spada neposredno k glasbi, vendar je zanimiv.

In koliko zgradb, igrališč in kazališč, gostilnic in pivnic je zunaj rotunde! Ker je to opisal že naš poročevalec češke predstave v tako zvani »Musik-und Tonhalle«, omenjam, da je na nasprotni strani te zgradbe razstavljen »Stari Dunaj« (Alt-Wien) — »visoki trg v 17. stoletju«, kjer se lahko vidi, kakšen je bil nekdanj Dunaj. Tule-sem posebno vleče Dunajčane.

D. Fr. L.